

FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY, KATEDRA TEORIE KULTURY
(KULTUROLOGIE)

DIPLOMOVÁ PRÁCE: ŽIVOUcí TĚLO. Úcta k tělu jako jeden z aspektů ekologického života.

AUTORKA: Tereza Dvořáková

VEDOUcí PRÁCE: PhDr. Jitka Ortová, CSc.

OPONENTKA: PhDr. Lenka Opletalová, PhD.

POSUDEK VEDOUcí PRÁCE

V předložené diplomové práci se její autorka věnuje problematice celostního přístupu k žitému světu na dvou základních úrovních. Sleduje jednak neoddělitelnost lidského ducha od fyzického těla, jednak provázanost bytí lidského a bytí přírody. Zároveň je zde schopnost vnímat své tělo a rozumět mu popisována jako jeden z podstatných předpokladů vnímavosti vůči přírodě, čili též jako součást ekologického vědomí. Ztrátu těchto schopností odvozuje diplomantka od redukcionismu moderní západní vědy, požadavky na jejich revitalizaci pak vyvozuje z velmi širokého spektra soudobých studií, jejichž společným tématem je snaha o prosazení holistických paradigmat a celostního vnímání.

Diplomová práce byla od počátku zamýšlena jako teoretická studie. Podle zadání diplomového úkolu měla autorka prezentovat nejdůležitější dostupnou odbornou literaturu k danému tématu, tu propojit s vlastní zkušeností z akcí (praktických dílen, seminářů), jejichž lektoři seznamují přítomné s různými praktickými technikami, které se používají při rozvíjení vnímavosti – od práce s vlastním tělem po prožívání atmosféry rozmanitých míst, a v závěrečné části textu provést syntézu a vyhodnocení prezentované problematiky. Diplomantka toto zadání z větší části dodržela, ale přeci jen jsem očekávala, že věnuje více prostoru informaci o svých zkušenostech z oněch „dílen“, jednak proto, že tyto své aktivity v úvodu diplomové práce zmiňuje jako jeden z podstatných motivů volby tématu, hlavně však vzhledem k tomu, že v pracovních verzích textu DP tuto problematiku ve větším rozsahu uváděla. Důslednějším propojením teoretických pasáží s praktickou aplikací by práce získala jasnější profil a autorka by se mohla vyhnout námitce, že do textu zahrnula příliš široký záběr témat, který neumožnil zpracovat alespoň některý z problémů více do hloubky. V předložené verzi se na 61 stranách textu popisuje proměna vědeckých paradigmat, stručně jsou zaznamenány přístupy k tělu a tělesnosti v jednotlivých historických obdobích, dále autorka zmiňuje filozofické koncepce, soudobé studie autorů,

kteří se věnují „řeči těla“ v ekologickém kontextu, zařadila pasáže o hlubinné ekologii i problematice domova, přičemž jen jako několik dílčích příkladů uvádí svou vlastní zkušenost. Text tak má podobu nástinu problematiky, která může tvořit náplň odborné práce na řadu let. V uvedeném přehledu témat se přitom autorka nevyhýbá ani koncepcím náročným na porozumění, jakým se v našich podmínkách věnuje např. Z. Neubauer. Jedná se zejména o interdisciplinárně koncipovaná témata, jejichž autoři se vyznačují vysokou erudicí jak ve filozofii, tak ve specializovaných vědeckých směrech.

Problematika, kterou se T. Dvořáková zabývá, do kulturologie patří a autorka to v práci přesvědčivě zdůvodňuje. Zároveň jde o téma, které je v současné době zpracovávané sice často, ovšem z velmi rozmanitých úhlů pohledu. To je zřejmě důvodem velkého rozptýlu problémů, které jsou v textu zmiňované. K tomu ovšem diplomantka prostudovala skutečně rozsáhlé spektrum odborné literatury a využila i další zdroje informací.

Pro obhajobu navrhuji, aby Tereza Dvořáková: 1) podrobněji informovala o konkrétních aktivitách, které absolvovala a které uvádí jako důležitý motiv volby tématu diplomové práce; 2) uvedla, které z nastíněných témat považuje za nejzajímavější a případně má v úmyslu na něm dále pracovat.

Závěr: předložená diplomová práce má standardní úroveň, požadavkům na ně kladeným jednoznačně odpovídá. **Doporučuji k obhajobě.**

Návrh hodnocení: velmi dobře

V Praze, 19. září 2008

PhDr. Jitka Ortová, CSc.